

Výstava Století mučedníků představí křesťany, kteří se stali oběťmi totalitních režimů

20.9.2022 - | Magistrát hlavního města Prahy

Mučedníci nepatří jen do dávné minulosti. I dějiny 20. století byly poznamenány vzestupem totalitních ideologií a režimů a potlačováním lidských práv či tradičních hodnot. Mezi miliony obětí těchto režimů, jakož i ideologicky spřízněných hnutí a partyzánských skupin, patřili mnozí křesťané různých vyznání, kteří obětovali svůj život a přinesli svědectví o své víře.

„Martyr znamená původně „svědek“ a svědectví proti režimům, které se zaštiťovaly vysokými ideály, ale nechaly vyplout na povrch demony těch nejnižších lidských vlastností, to nesmí být zapomenuto,“ uvádí Hana Kordová Marvanová, radní hl. m. Prahy a předsedkyně správní rady Muzea paměti XX. století.

České martyry na výstavě zastupují katolický kněz P. Josef Toufar, umučený komunistickou bezpečností v souvislosti s tzv. číhoštským zázrakem, a pravoslavný biskup Gorazd II., popravený nacisty za ukrývání výsadkářů, kteří provedli atentát na Reinharda Heydricha.

„Nacismus i komunismus vyrostly z nenávisti a byly spojeny s bezohledným násilím, což je dobře vidět například na příběhu kněze Josefa Tofara, který byl nejen krutě mučen, ale nakonec i donucen figurovat ve vylhaném proticírkevním filmu. A biskup Gorazd, který původně o úkrytu parašutistů v kryptě svého kostela vůbec nevěděl, prokázal zase nesmírnou statečnost, když vzal dobrovolně veškerou vinu na sebe,“ říká spoluautor výstavy Petr Blažek z Muzea paměti XX. století.

Mezi desítkami milionů obětí totality byli křesťané různých vyznání. Mnozí byli zavražděni jen kvůli své víře nebo proto, že se jí odmítli zříct. Jiní pak kvůli své národnosti, rase, třídě, názorům, politické či společenské aktivitě. Tito lidé jsou dnes považováni za mučedníky, i když jim příslušné církve tento titul ne vždy oficiálně udělily. Je mezi nimi například bulharský biskup Bosilkov, obviněný křivě ze špionáže a popraven komunisty; litevská křesťanka Adelė Dirsyte, zabita sověty v pracovním táboře; tajnou policií zavražděný polský kněz Jerzy Popiełuszko; estonský protestantský pastor Gotthilf Traugott Hahn; rakouský odpůrce nacismu Franz Jägerstätter, gruzínský učitel Grigol Peradze, který dobrovolně podstoupil smrt v plynové komoře v Osvětimi, aby ušetřil životy jiných; slovinský student Lojze Grozde zabítý za války komunistickými partyzány, skotská vychovatelka židovských dívek Jane Hainingová a další.

„Slova a životní svědectví těchto mučedníků nás vyzývají, abychom byli věrni základním principům a prosazovali hodnoty, za které stojí za to obětovat vlastní život. Události posledních měsíců ukazují, že to bohužel není jen krásná metafora,“ komentuje výstavu další z jejich spoluautorů Łukasz Kamiński z Katedry moderních dějin na Vratislavské univerzitě.

„Těchto sedmadvacet osudů je jen kapka v moři stovek anonymních hrdinů, kteří zemřeli pro svou víru nebo pro morální nezlomnost, která z jejich víry plynula. Bohužel toto pronásledování v některých zemích světa pokračuje i dnes,“ doplňuje Peter Rendek z Platformy evropské paměti a svědomí.

Po Albánii, Estonsku, Francii, Maďarsku, Polsku a Rumunsku je výstava poprvé uvedena v České republice. K výstavě vznikl i česko-anglický katalog. Výstava v Galerii Ambit v Klášteře Panny Marie Sněžné u Jungmannova náměstí v Praze bude trvat od 23. září do 7. října 2022. Vernisáž se uskuteční v pondělí 26. září 2022 od 17:00 hodin. Vstup je volný.

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovy_servis/tiskove_zpravy/vystava_stoleti_mucedniku_predstavi.html